

pripomogli so pri cenitvi čistiga prihodiša zemlje posestniki sami po svojih srenjskih odbornikih, ter so nalogo sami osnovali. Kej napčniga ali pretežkiga zna pri tem davku biti, de je kakošna dežela po dobroti svojiga zemljištva in po važnejši ceni pridelkov v primeri proti drugi slabši deželi premalo obložena. — Prevdarjen je vës dohodek iz gruntuiga davka za 1848 na debelo na 39 milijonov in 51000 goldinarjev, in kar ga ima čistiga v državne denarnice priti, na 37 milijonov in 674,000, med kterimi je pa tudi 6 milijonov, ktere is Mažarskiga in Sol-daških mej vojniška denarnica sama prejemlje.

2. Hišni davk. Naložen je na prihodke od hiš in družiga hišniga ali gospodarskiga poslopja po dvojih osnovah: V mestih, kjer hiše vlastnikom gotove prihodke veržejo, se plačuje od prihodka (mite) po 17 goldinarjev od sto, v manjših mestih pa, v tergih in na deželi po primeri koristnosti v dvanajstih verstah od 40 krajcarjev do 60 goldinarjev. Pričakovano število tega davka za 1848 je na debelo 5 milijonov, čistih pa 4 milijona in 800.000 goldinarjev.

3. Obertniški davk. Dokaj državnikov poleg posestva zemlje ali hiš, in pa tudi brez tistih, mnoge stanovitne obertniške opravila vedejo; imajo, postavim, fabrike, fužine, ali so umetalniki, rokodelci, ali tergovci, stacunarji i. t. d. Taki od svojih obertniških dobičkov k državnim dohodkam dokladajo. Naloga obertniškiga davka je osnovana po več verstah, umerjenih po obširnosti obertnije, številu denarjev va-njo obrnjenih, številu pomočnikov in delavcov, in znese na létu med 2 gold. do 1500 gold. Ta davk bi imel vreči za 1848 na debelo 2 milijona in 776,000 gold., čistih pa 2 milijona in 731,000 goldinarjev. —

To so trije stanovitni davki, ki jih v nemških in slovenskih deželah imamo. Na Talijanskim imajo še tudi životni davk (Personal-Steuer), kteriga bi imelo čistiga za létu 1848 en milijon in 379,000 gold. dohajati. Na druge ne posebno imenovane stanovitne davke je tudi še čistih 205,000 gold. prevdarjenih.

Število vsih stanovitnih davkov bi imelo biti po zgorej rečenim Dunajskim listu za létu 1848: na debelo 49 milijonov in 524,000 gold., čistih pa 47 milijonov in 865,000 gold. Razloček med tema dvema številama znese 1 milijon in 659,000 goldinarjev, kteri za pobéro davkov in za druge z njim sklenjene potroške odpadejo.

(Dalje sledi.)

Slovenske reči.

Veselo novico vsim slovenskim deželam oznani današnja posebna doklada Novíc, v kteri boste brali, de se bo v Ljubljani napravila slovenska šola za živinozdravilstvo in podkovstvo. Ze veliko lét je hrepnela dežela po tem tako potrebnim učilišu — zdej se bojo želje spolnile. Z združeno pomočjo verlih rodoljubov bo krajnska kmetijska družba to šolo napravila, v kteri bosta — iz proste dobre volje dohtarja Bleiweis in Strupi učenika brez plačila. Veliko in težavno reč bosta ta dva moža na-se vzela — tode nju živa in poterjena ljubezin do domovine jima bo moč dala, to važno delo v prid slovenskih dežel opravljati.

Odbor kmetijske družbe.

Imenovano učeliše bo tedej že četrto v slovenskim jeziku v Ljubljani. Eno je učeliše slovenskiga jezikoslovstva, drugo duhovno pastirstvo, v kterim so si sedanji korar, gosp. Jožef Poklukar neumerjočo slavo pridobili; tretje pa je učeliše porodoslovja, ktero žlahtni gosp. Dr. Bernard Pahner opravljajo. Imenovani učenik so dali létas: „Bukve za učenke porodničarstva“ v slovenskim jeziku na svitlo, po kterih učenke porodoslovja učé.

Slovenske pesmi in slovenske igre v Ljubljanskim gledišu so nam obljubljene, s kterimi nas bo „slovenski zbor“ razveselil.

Ulice (gase) Ljubljanskiga mesta bojo zraven dozdanjih nemških dobile tudi nadpise v slovenskim jeziku. Gosp. Janez Guttman, sedaj namestnik mestniga poglavarja, je sprožil to reč v mestnim zboru, in vsi zborniki so jo enoglasno poterdili. Zdej bojo zamogli vender tudi kmetje ulice po mestu lože iskati, kër bojo imele krajnske imena.

Iz Štajarskiga — nam gosp. Davorin pišejo — je za slovenske prošnje 11000 podpisov sobranih. Zmiram se še podpisujejo. Vidite dragi bratje Slovenci na Krajnskim, da niso samo želje nekterih iskrenih domorodcov, zedinjeni biti v eno politiško telo, temuč vsiga ljudstva. Pri vas je večina (pluralität), zato vi storite osnovo.

Iz Ptujskiga gosp. Davorin pišejo, de je ljudstvo samo brez vsiga opomina začelo podpise nabirati za sledečo prošnjo: de se namreč slovenska stran Sekavske škofije k Lavantinski pridruži in škofov sedež ali v Celje, ali v Marburg, ali pa na Ptuje prestavi.

Volitev poslancev za Frankfort je — kar je nam znano — sicer v vsih volitnih okolicah Krajnskiga in Štajarskiga dokončana, tode nekteri za volitelje izvoljeni možje niso hotli poslancev voliti, ampak v več krajih so komisarju z besedo ali po pismu na znanje dali, de zvesti podložni svojimu cesarju ne potrebujejo poslancev k nemški zavezi. Pri téh zbiralish so se spet nektare žalostne prigodbe primerile; takó so kmetje v Leskovcu od nekiga človeka zapeljani in podšuntani, s kantonskim komisarjem silno gerdo ravnali. In zakaj? Hudobnež je kmete osleparil, de ima kantonski komisár že več dni novi patent zavoljo desetine in tlake pri sebi, in de ga ima kmetam razglasiti. Kmetje so zapeljivcu verjeli, in so se od njega zapeljani silno gerdo obnašali. — Kaj zasluži tak šuntar? — — — Kmetje, ljubi kmetje! za Božjo voljo ne verjemite taciim sleparjem. Sejimate sami prebrisane glave, de se vam ni treba na take ljudi zanašati. Sej ste prepričani, de vam Novíce zdej vsako novo postavo koj oznanijo, de tudi cesarske gosposke take oznanila, v vašim jeziku natisnjene, po deželi koj razglasijo. Kako bo tak slepar tako imenitno reč poprej vedil, kakor vi vsi? Prišel bo, prišel nov patent za odkupljenje tlake in desetine — Cesar so nam ga gotovo obljubili — ali dozdej ga še nismo dobili, tedej ga tudi nihče skrivati ne more!

Prošnja

slovenskim in novičnim pisavcam.

Kakó imeniten čas je sedanji vsim stanovam, torej tudi kmetam, in kaj Novice zdaj vse povéjo, sploh vsi Slovenci véjo, ali pa véditi želijo. Med temi željivnimi je pa nar več kmetov; zató sim primoran kmetiško stran poprijeti, in tistim rodoljubam, kterih sestavke v Novicah beremo, serčno prošnjo razglasiti, upajoč, de mi je verli sini Slovenije in naši bratje gotovo ne bojo overgli: Deržite se slovenskih beséd, in le, kader téh nimate, prosite, de naj jih Vam drugi Slovani posodijo; zakaj saj véste, dragi domorodci! de če v enim sestavku le kakih dveh besedic ne razumemo, gotovo tudi celiga sestavka ne. V pesmah, akoravno je bolje de Slovenci Slovenci ostanemo, je vender vse drugači; tukaj zamoremo drugih slovanskih besed včasí poiskati poleg pesniške svobodnosti; — ali z drugimi spiski ni taka. Saj so Novice posebno za kmeta in rokodelca pisane, torej ne smemo tako pisati, de bi nas kmetje in rokodelci ne razumeli. Veliko kmetov Novice prebira, pa jih ne razume; in kar pišemo, posebno pa v zdaj vsim